

Anne Baba İyi Model Olmalıdır

– KARAM-41 · 27 Ocak 2016

"Çocukların nasihatten çok, iyi örneğe ihtiyaçları vardır." Joseph Joubert

Kendi ana abalarından ahlak dersi alanlar, çocuklarına da öğüt ve ahlak dersi verirler. Sürekli konferanslarla büyüyen bir anne, çocuğuna yardım etmek için konferans vermeye başlar.

Acınmaya, teselli edilmeye alışmış çocuklar, teselli eden ve acıyan ana baba olurlar.

Sorunları ana baba tarafından çözülen çocuklar kendileri ana baba olduklarında, çocuklarının sorunlarını çözmek için uğraşırlar.

Çocuk kendisini yönetebilmeyi, doğru davranışlar sergilemeyi, ana baba korkusuyla ya da cezadan kaçınma duygusuyla değil, ana babasına sevgiyle bağlı olduğu için ve onların sevgisini sürdürebilme duygusuyla öğrenir.

Anne babasının sevdiği davranışlarını yineleyerek, o davranışları zamanla özümser. Önce çok yüzeyde olan bir taklit ile başlayan bu benimseme, giderek ana babanın özelliklerinin kendi kişiliğine sindirilmesi yolunda gelişir.

Çocuk, anne ve babasıyla özdeşim yapar; onlara kendini uydurarak daha çok sevilme çabasına girer. Bu çaba, onu daha uysal ve söz dinler hale getirir.

Anne baba, doğru davranışları hayatlarına hâkim kılmış, çocuklarına yeterli sevgi ve ilgiyi gösteren kişilerse, çocukları da bu istikamette yetişir.

"Çocuğunuzu Kötü Etmenin Yolları" ya da "Yengeç Kitabı" nın yazarı C.G. Salzman, yazdığı kitap için yengeçlerden etkilenmiştir.

Kırda gezinti yaparken, kendisini gören yavru yengeçlerin anneleriyle beraber geri geri kaçtıklarını görünce, çocukların kötü alışkanlıkları ailelerinden nasıl öğrendiklerini anlatan bir kitap yazmıştır.

Çocukların aile dışından öğrendikleri davranışların geçici olduğunu, kalıcı davranışların aileden öğrenildiğini söyleyen Salzman, "Kötü huy ya anneden ya da babadan ya da her ikisinden çocuğa geçmektedir" diyor.

Çocukların kötü huyları anne babadan nasıl aldıklarını anlatan Salzman'ın verdiği örneklerden birkaçı:

-Sürekli asık suratlı olursanız, herkesin yanında çocuğunuzu eleştirip kabahatlerini yüzüne vurursanız, en ufak hatasında da onu cezalandırırsanız çocuğunuz sizden nefret eder.

-Zorda kaldığınız zaman çocuğunuzu babasıyla tehdit ederseniz, yatamadığı zaman "öcü geliyor" diye korkutursanız, çocuğunuz babasından, ve öcünden nefret eder.

-Yerine getiremeyecek sözler verirsiniz, karı koca olarak birbirinize saygı göstermezseniz, çocuklarınızın yanında birbirinizi eleştirir, kavga eder, birbirinize hakaret ederseniz çocuklarınızın güvenini kaybedersiniz.

-İki kardeşten birini sürekli över, diğerini sürekli eleştirirseniz, birine sürekli ödül verir diğerini sürekli cezalandırırsanız çocuklarınız birbirlerini kıskanmaya başlar.

-Onlara sürekli kötü insanlardan bahsederseniz, herkesin menfaat için birbirini aldattığını, dünya da

güvenilecek insanların kalmadığını söylerseniz çocuğunuzu insanlardan soğutmuş olursunuz.

- Aileniz dahil herkese kaba davranırsanız, çocuklarınızın gözü önünde hayvanlara eziyet ederseniz, komşu veya iş arkadaşlarınızı döverseniz, düşmanlarınızın çok olduğundan bahsederseniz, tabanca ve bıçaksız gezmezseniz çocuğunuzun acımasız ve zalim olmasını sağlarsınız.

Çocuklarınızın yanında sizden daha zengin olanları çekiştirirseniz, gayri meşru yollardan zengin olduklarını söylerseniz, memurların rüşvetle büyüdüğünden bahsederseniz çocuğunuzun kıskanç olması kaçınılmazdır.

- "Önce ders sonra oyun" kuralında acımasız olursanız, ders yapmadığı zaman çok katı yasaklar koyarsanız çocuğunuzu okuldan soğutursunuz.
- Çocukların her istediğini yerine getirirseniz, onları oyuncak ve hediye yağmuruna tutarsanız çocuklarınızın bencil ve şımarık olmasına sebep olursunuz.

Onu kandırırsanız, başkalarına yalan söylerseniz, suçlarını itiraf ettiklerinde bile azarlarsanız çocuklarınızı yalana alıştırsınız.

- Sürekli dedikodu yapar, herkesin arkasından konuşursanız çocuğunuzu da dedikoducu yaparsınız.

Çocuk anne ve babasını taklit ederek sosyal yaşama alışır. Aile içinden seçtiği örnek kişi, bozuk kişilik yapısına sahipse, kötü davranış şeklinin çocukta da görülme ihtimali yüksektir.

Anne-babanın iyi örnek olması çok önemlidir. Bu yüzden ebeveynlerin sözlerden çok davranışlarıyla model olmaları gerekir.

"Çocuklarınızı kuzu gibi büyütmeyin ki; ileride koyun gibi güdülmesinler." Şeyh Sadi Şirazi

Sevgiyle kalın...

KAYNAKÇA

Çamlıca, Sait. Çocuk Eğitiminde 33 Hata. Akis Kitap Yayıncılık Sanayi Ticaret A.Ş. İstanbul:2010.

Gordon, Thomas.E.A.E.Etkili Anababa Eğitiminde Uygulamalar.Çev.:E.Aksay,Editör: B.Özkan, S.Yayın. İstanbul:1998.

Tütüncü, Mehmet. Çocukta Duygu ve Heyecan Eğitimi. DEÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı:4, İzmir: s. 270, 275.